

Gudstjeneste i Lille Lyngby Kirke

den 1. januar 2014

Kirkedag: Nytårsdag/B

Tekst: Matt 6,5-13

Salmer:

LL: 712 * 713 * 587 * 586 * 520 * 716

Der er en, der var den første mand på månen. Der er en, der var den første, der besteg Mt. Everest. Vi er de første, der deltager i den første gudstjeneste i Lille Lyngby i 2014. Det bliver der nok ikke skrevet om i historiebøgerne.

Dem bliver der ellers bladret nok i i denne tid. Alle former for medier har et eller andet om året, der gik, set i kongehuset, i sporten, i politik, hvor der er blevet beklaget i stor stil, i kendisernes privatliv, i musik og kultur osv. Kavalkade af noget, der betragtes som store øjeblikke i 2013.

Og rundt omkring i helt almindelige menneskers huse og hjem tænkes også tilbage. Og måske var der også her øjeblikke, der var endnu større end nogle af mediernes, i hvert tilfælde for vores lille familie. Måske er vores familie også blevet forandret i 2013 af store begivenheder, sidder vi måske og tænker. Der blev taget store beslutninger, der er fiaskoer og ulykker; livet i 2013 var også et liv i sorrig og glæde, som det hedder i en salme, vi dog ikke synger i dag, men måske godt kunne have gjort.

Også i 2013 mistede vi her i kirken nogle trofaste kirkebyggere. Men der er også kommet nogle nye til.

Nu står vi så foran 2014 – eller rettere lige i begyndelsen af det. Personligt hører jeg ikke til dem, der filosoferer særligt meget

over, hvad det mon vil bringe. 2014 er jo ikke en særlig besjælet størrelse, der nu kommer og afløser 2013 på posten som livgiver eller den hemmelighedsfulde giver af godt og ondt. Der ligger jo heller ikke en perlerække af godt og dårligt og bare venter på, at jeg møjsommeligt får kæmpet mig frem til det gennem kalenderbladene. 2014 er nyt, tomt og indholdsløst. 1/1-14 er bare en rigtig smart måde at adskille dagene fra hinanden. Og tænk, hvis ikke vi havde fulgt naturen og lavet en tidscyklus, der fulgte den, men bare talte dagene i en uendelig række. Det ville blive kompliceret. Så ville dagen i dag ikke hedde 1/1-14, men måske dag nr. 875.917.321.

Alligevel er årsskiftet en slags status. Måske også for nogle en tid for en nybegyndelse. Og for andre måske et håb om, at det, der skete i 2013 ikke fortsætter eller får følger ind i 2014. Vi prøver ligesom at slå en streg i sandet, i tiden.

Og i lyset af det får dagens evangelium et lidt andet perspektiv. Næmlig også et opfordringens og appellens perspektiv. Og et håbets perspektiv.

Det er jo ikke i anledning af en skelsættende begivenhed, at Jesus lærer disciplene af bede Fadervor. Det er generelt om det at bede til Gud.

Men ved denne årets første gudstjeneste må teksten godt få os til at huske på det, som Jakob er inde på i epistlen, at om fremtiden hedder det egentlig: ”Hvis Herren vil...” Det handler om at se fremtiden, ikke bare ved årsskiftet – men nu er det anledningen – at se fremtiden under bøn og i bøn. Og er vi ikke vant til det, så er her en appel og en opfordring til at tage tiden med i bøn til Gud og tage Gud med i tiden og deri have håbet om, at 2014 må blive et godt nyt år.

Da Jesus gav os Fadervor, gav han os en skattekiste at dykke ned i. Han har lært os at bede en bøn, der virkelig når hele vejen rundt. Alle andre bønner kan koges ned til at være indeholdt i Fadervors ord. Alle andre bønner er blot en udvidelse af Fadervor. Således f.eks. ”giv os i dag vort daglige brød.” Den favner alt, hvad vi ellers beder om, og alt, hvad vi ellers beder om til livet, kan koges ned til dette.

Fadervor er mønsterbønnen. Det er ikke den eneste bøn, vi må bede. Det er ikke den bøn, vi skal bede. Men når I beder, så bed således, siger Jesus; men i en sammenhæng, hvor han advarer mod at bruge bønnen som fromhedens udstillingsvindue.

Samtidig lærer han os om tilliden og barneforholdet til Gud. Og han lærer os også noget andet, og det skal vi dvæle lidt ved, nemlig de tre første bønner.

Helliget blive dit navn – som i himlen således også på jorden;
komme dit rige – som i himlen, således også på jorden;
ske din vilje – som i himlen, således også på jorden.

”som i himlen således også på jorden” viser tilbage til alle tre foregående bønner og ikke kun til ”ske din vilje”.

Disse tre bønner kan meget hurtigt vise sig at være en boomerang, der vender tilbage til os, og hvis ikke vi passer på, så rammer de os lige i hovedet.

Det er i perspektivet for, hvordan disse bønner om Guds navn, Guds rige og Guds vilje opfyldes hos os. Hvad lægger vi i disse ord, disse bønner? Hvilke forventninger har vi, og hvordan opfyldes de hos os?

Jeg har nogle gange den forventning, at Gud på forunderlig vis vil lade det komme ned fra oven og fylde os. Nærmest som en tåge, måske en usynlig tåge, der bare lægger sig over os, og vi mærker og fyldes af hellighed for Guds navn, ser Guds rige bryde frem og retter os efter Hans vilje. Men ved det sidste brydes så denne tågede fortryllelse, for hvordan skal Guds vilje ske, hvis ikke det også indbefatter, at Han tvinger den igennem hos mig? Og det synes jeg et eller andet sted ikke rigtig hænger sammen, for min erfaring er jo, at Gud tvinger ikke sin vilje igennem hos mig. I så fald ville jeg jo ikke have brug for Hans nåde og tilgivelse.

Til gengæld tror jeg, at det er med til at kaste lys over, hvordan de to første ting, hellignavnet og gudsriget opfyldes hos os, for det er ikke ved fortryllelse eller tåge.

Jeg tror, det i høj grad er bønner om, at vi må se og holde Gud hellig på jorden, som de gør i himlen; at vi må tro Gud og Hans riges virkelighed og sandhed, som det tros i himlen, og at vi må leve efter Guds vilje, som der leves efter den i himlen.

Muligvis er der også en anden hemmelighed gemt i disse tre bønner, nemlig treenigheden. Det er en tanke, jeg fik, da jeg skulle skrive prædiken til i dag. Jeg har ikke kunne slippe den, men jeg har heller ikke kunnet nå at få den tænkt helt til ende, så det er muligt, at den ikke holder. Alligevel vil jeg godt dele den med Jer, så kan vi måske over den næste tid, tænke lidt videre i det og berige hinanden derved eller rette hinanden ind i den rette forståelse, hvis det skulle vise sig at være en blindgyde.

Tanken er, at ”helliget blive dit navn” er Faderen, Gud. Begrundelsen er, at da Moses spurgte om Guds navn ved tornebusken, svarede Gud: Jeg Er. Gud har et navn.

”komme dit rige” er Sønnen Jesus Kristus. Begrundelsen er, at i beretningen om Jesus og børnene, som vi jo hører ved dåb, taler Jesus om, at børnene hører til i Guds rige, og derfor tager han dem til sig. Jesus taler om Guds rige, og han er Guds riges komme. ”ske din vilje” er Helligånden, der er den talsmand, som Jesus lover, at Faderen vil sende, og som skal lære os alt og minde os om alt, hvad Jesus har sagt. Helligånden skal vejlede os i Faderens vilje, som den er åbenbaret i Sønnens åbenbaring i Gudsrigets komme.

Har jeg ret i dette, at der er en treenighedsklang i de første tre bønner af Fadervor, så udtrykker bønnerne den tanke, at Faderen, Sønnen og Helligånden er som i Himlen således også på jorden. Eller sagt på anden måde: Gud Er i Himlen og på jorden og begge steder i sin fulde treenighed.

Måske er det derfor ikke så meget en bøn, som det er en erkendelse og en bekendelse. Men det rykker jord og himmel sammen, akkurat som himmel og jord rykkede sammen, da Jesus tog bolig iblandt os, og Guds rige kom nær.

Der er noget håbefuldt og trøsterigt i her på årets første morgen at byde nytåret velkommen som et Herrens år. Må det gå os på jorden, som det går os i Himlen, at Guds hellige nærvær og omsorg er livets fylde. Må vi leve på jorden med himmelsk hellighed og herlighed. Må vi i bønnen styrkes i troen, håbet og kærligheden, at vi helliger Guds navn, når vi bærer Guds rige ud og handler efter Hans vilje, at også andre må se det, tro det og leve det med Gud, som er i himlen som på jorden.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen